

Helsedirektoratets strategi

Først publisert: 22.01.2020

Sist faglig oppdatert: 22.01.2020

Innhold

1. Innledning	3
2. Viktige utviklingstrekk	4
3. Våre endringsmål	6
4. Slik skal strategien brukes	7
5. Strategiens fire utviklingsområder	8

1

Innledning

God helse angår alle og er samfunnets viktigste forutsetning for god bærekraft, sosial og økonomisk utvikling. Det gjør samfunnsoppdraget til Helsedirektoratet ekstra motiverende.

Helsedirektoratet jobber for at alle i Norge, uavhengig av alder, kjønn, etnisitet, utdanning og inntekt skal ha god helse og et så godt liv som mulig

Helsedirektoratet skal bidra til:

- bedre kvalitet i helse- og omsorgssektoren
- å redusere forskjellene i helse og levekår
- å fremme faktorer som gir god helse i befolkningen
- å utvikle en helhetlig nasjonal helseberedskap

Helsedirektoratet løser samfunnsoppdraget ved å gi faglige råd, iverksette politikk vedtatt av regjering og storting, forvalte lover og finansieringsordninger og koordinere helsetjenesten i kriser.

Helsedirektoratet utfører sitt arbeid i nær dialog med brukerne, helse- og omsorgssektoren, fagmiljøer, organisasjoner, næringslivet og statlige og kommunale myndigheter.

Samfunnsoppdraget til Helsedirektoratet fastsettes av Helse- og omsorgsdepartementet. Vi har imidlertid selv et ansvar for å løse oppgavene våre på en best mulig måte.

Denne strategien viser hvordan vi skal utvikle oss for å løse samfunnsoppdraget enda bedre.

Viktige utviklingstrekk

Ledelsen har identifisert fire utviklingstrekk i samfunnet og helsesektoren som Helsedirektoratets eget arbeid skal ta utgangspunkt i fremover.

Pasientens helsetjeneste og den informerte bruker

Brukerbehovene skal være den viktigste driver for endring og brukeren har de beste forutsetningene for å vite hva som fremmer egen helse og egne muligheter.

Utviklingen i skreddersydde løsninger og utvikling i teknologi og helsefag gir muligheter for å understøtte dette i stadig større grad. Dette har betydning for hvordan direktoratet skal jobbe på alle områder.

Pasientens helsetjeneste innebærer en forventning om en effektiv, åpen og tilgjengelig forvaltning. Det innebærer at vi må levere brukergrensesnitt av høy kvalitet, god funksjonalitet samt enkel tilgang til egne data, veiledning og bistand.

Forventningen er rask saksbehandling og raskt svar på de brukerflatene som er mest tilgjengelige og ønsket.

Kravene fra den fulldigitaliserte bruker skal innfris samtidig som sårbare grupper uten samme digitale kompetanse skal få innfridd sine rettigheter. Også brukere som ikke like tydelig kan artikulere sine behov skal ivaretas på en fullgod måte.

Teknologi og nye behandlingsmuligheter

Persontilpasset medisin, nye behandlinger og ny teknologi vil medføre nye måter å yte helsetjenester på som må understøttes av lovverk, kompetanse og tilpasninger i finansieringssystemer.

Utviklingen gir også stort potensiale for å forebygge sykdom og øke mestring. Vi får stadig mer kunnskap om individuelle genetiske forutsetninger for sykdom og behandling, noe som også reiser viktige etiske problemstillinger.

Økte muligheter for selvdiagnostisering og utvikling av tilhørende apper gir nye private aktører i markedet, som reiser spørsmål om eierskap til helsedata.

Samlet gir utviklingen både rom for mer spesialiserte tjenester og flere desentraliserte tjenester.

Krav til bærekraft og produktivitet

Samfunnets evne til å yte gode helse- og omsorgstjenester de neste 10 år vil i stor grad være avhengig av utdanning og rekruttering av helse- og omsorgspersonell. Den demografiske utviklingen fordrer en stor innsats på dette feltet.

Krav til bærekraft innebære også at produktiviteten må økes i offentlig sektor.

For Helsedirektoratet betyr det at flere oppgaver må løses med færre ansatte.

Global og nasjonal helse

Vi påvirkes i økende grad av det som skjer internasjonalt. Vi må være forberedt på pandemier og mangel på legemidler på det internasjonale markedet.

Vi vil for eksempel uansett egne tiltak påvirkes av økende antibiotikaresistens i andre land. Vi vil også påvirkes av globale trender som klimaendringer og migrasjon.

Våre endringsmål

I 2017 fastsatte Helsedirektoratet tre endringsmål som grunnlag for all utvikling:

- Vi skal gjøre de riktige tingene. Det betyr at vi må prioritere aktiviteter som har størst relevans og verdi for oppdragsgiver og brukerne/folks helse
- Vi skal sikre god gjennomføringsevne og få god effekt av alle leveranser. Det betyr at vi skal sørge for gode overleveringer til sektoren og ta ansvar for effekt helt ut til brukeren
- Vi skal bli enkelt, effektivt og samordnet. Det innebærer at brukerne skal oppleve at det er enkelt å forholde seg til oss og at våre aktiviteter er godt koordinert og effektivt levert

For å nå endringsmålene har ledelsen analysert utviklingstrekkene og valgt fire utviklingsområder, som vi ønsker å jobbe systematisk med framover.

De fire utviklingsområdene er:

1. Brukeren først
2. Gode analyser
3. Digitalt førstevalg
4. Effekt helt ut

Gjennom systematisk oppmerksomhet på disse fire områdene vil Helsedirektoratet bli bedre i stand til å innfri forventningene i samfunnsoppdraget.

Slik skal strategien brukes

Formålet med strategien er å gi retning og oppmerksomhet i framtidig arbeid.

Strategien er starten på et målrettet og systematisk arbeid med utviklingsområdene.

- **De fire strategiske utviklingsområdene er vedtatt og gjelder.** Konkret betyr det at Helsedirektoratet i alt arbeid fra planlegging til gjennomføring skal vurdere om det vi gjør setter brukeren først, bidrar til gode analyser, har digitalt førstevalg og bidrar til at det vi leverer har effekt helt ut til sluttbrukeren.
- **Langsiktig utvikling.** Det vil være nødvendig å konkretisere mål og tiltak og videreutvikle strategien på de fire områdene. Dette vil være en viktig oppfølging over flere år. I 2019 er det nedsatt fire arbeidsgrupper som skal konkretisere tiltak for å nå målene vi har satt oss innenfor hvert utviklingsområde. Gruppene skal levere sine forslag innen desember.

Strategiens fire utviklingsområder

Ledelsen har identifisert fire utviklingstrekk i samfunnet og helsesektoren som Helsedirektoratets eget arbeid skal ta utgangspunkt i fremover.

1. Brukeren først

Helsedirektoratet har systematisk brukermedvirkning i alt vi gjør, og bidrar til brukermedvirkning i hele helse- og omsorgstjenesten.

Med brukeren mener vi her pasienter, pårørende og innbyggere. Helsedirektoratet forholder seg til mange aktører som helsepersonell, ledere i tjenesten, fylkesmann, helseforetak samt andre sektorer og organisasjoner.

Når vi samarbeider med alle disse aktørene skal vi alltid ha med perspektivene til pasienter, pårørende og innbyggere.

Et viktig utviklingstrekk er pasientens helsetjeneste og den informerte brukeren.

Brukerbehov er en driver for endring, og brukerne har nye forventninger til hva tjenestene og forvaltningen skal være, og de har mer kunnskap om egen helse, sykdom og muligheter for mestring.

Samtidig møter brukerne et komplekst helsesystem og forvaltning med økende krav til kompetanse for å mestre det som pasient eller pårørende.

Vi har satt tre overordnede mål for det videre utviklingsarbeidet:

- Vi skal ha systematisk brukermedvirkning i vårt arbeid. Dette dreier seg om tidlig involvering, rutiner og prosesser, kompetanse samt kultur og holdninger.
- Vi skal sikre at brukerne deltar som likeverdige medlemmer i våre prosesser. Det dreier seg om å vekte deltakelsen i arbeidsgrupper, gi tydelige oppdrag og sikre relevante brukerstemmer.
- Vi skal bidra til brukermedvirkning i helse- og omsorgstjenesten. Med det mener vi å legge til rette for utvikling av kompetanse, systematikk, metode og verktøy, samt kultur og verdier for brukermedvirkning i hele helse- og omsorgstjenesten.

2. Gode analyser

Helsedirektoratet skal levere analyser av høy kvalitet, som forutsetning for gode beslutninger og utvikling av effektive tiltak.

Som faglig rådgiver og forvalter av helsesystemet er vi avhengig av god forståelse og kunnskap om utviklingstrekk i befolkningens helsetilstand samt utviklingen i selve helsetjenesten.

Den raske kunnskaps- og teknologiutviklingen gir gode muligheter til å møte behov både innenfor behandling og forebygging.

Vi skal styrke vår evne til å bruke kunnskapen og erfaring fra alle miljø. Da må vi lytte til og bruke erfaringer fra forskningen, sektoren, forvaltningen, pasienter og brukere.

Dette er nødvendig for å forstå variasjoner i påvirkningsfaktorer, tjenestetilbudet og folks helse. Og vi skal være åpne om hvilken informasjon som ligger til grunn for vårt arbeid. Vi skal bruke denne kunnskapen til å utvikle virkemiddelbruken på alle områder.

Vi har satt fire overordnede mål som det videre arbeidet skal baseres på:

- Vi skal samarbeide tettere med kunnskapsleverandører
- Vi skal videreutvikle vår evne til selv å analysere og utnytte tilgjengelige data
- Vi skal beskrive sentrale utviklingstrekk og analysere konsekvenser for helsesystemet bedre
- Vi skal kommunisere ny kunnskap om trender, styringsinformasjon, tiltak og effekter bedre

3. Digitalt førstevalg

Digitale løsninger skal være førstevalget når Helsedirektoratet utvikler egne tjenester, og vi skal være en pådriver for utvikling av digitale tjenester i hele helse- og omsorgssektoren.

Ny teknologi gir nye muligheter og brukeren forventer at vi tilbyr digitale løsninger. Brukerne har en klar forventning til at offentlige tjenester er tilgjengelig i digitale kanaler og at digital forvaltning skal gi brukerne bedre tjenester.

Helsedirektoratet må være ambassadør og pådriver for fornying og forbedring gjennom digitalisering.

Utvikling av tjenester og arbeidsprosesser må ta utgangspunkt i behovet til brukerne og bidra til bedre samordning, også når disse går på tvers av forvaltningsgrensene.

Digitalisering er et viktig virkemiddel for å møte kravene til høyere effektivitet og bedre tjenester

Vi har satt fire overordnede mål som det videre arbeidet skal baseres på:

- Vi skal ha kompetanse og en kultur for digitalisering
- Vi skal sammen med sektoren og tjenesten jobbe med å legge til rette for helsetjenester på nye måter
- Våre tjenester er for alle med universell utforming og klart språk
- Vi må løse våre brukeres behov uavhengig av organisatoriske skiller- digitalt løses på tvers av sektorer og tjenestenivå

4. Effekt helt ut

Alt Helsedirektoratet leverer skal ha effekt helt ut til sluttbrukeren.

Forventninger om større effektivitet og bærekraft i offentlig forvaltning vil stille store krav til at alle våre leveranser får "effekt helt ut".

Det er behov for å se systematisk og metodisk på hvordan våre interne prosesser kan forbedres og overleveringer til sektoren kan bli bedre. Helsedirektoratets leveranser treffer ofte sluttbrukerne indirekte, via helsetjenesten eller andre aktører.

God effekt på sluttbrukerne avhenger av at vi kan samarbeide tett om systemutvikling og tiltak med de relevante aktørene. Gode prosesser kjennetegnes både av tett samarbeid med relevante aktører og kvalitet og effektivitet i leveransen.

Vi har satt tre overordnede mål som det videre arbeidet skal baseres på:

- Vi skal ha tidlig involvering, samordning og godt samarbeid med helsetjenesten og andre aktører som påvirker folkehelsen
- Vi skal måle, evaluere, justere og systematisk forbedre kvalitet i våre leveranser
- Vi skal ha målrettet implementering av våre tiltak.

